

KABDEBÓ LÓRÁNT
Játék a versekkel

Bucz Hunor a „szélcstornában”

Szeretem azt, ahogy Bucz Hunor a Térszínház produkcióin eljárászadzik szerzőkkel, darabokkal, sőt a nézőivel is. Sosem a művek rovására, mindig az alkotás lényegét keresve. Közvetlen kontaktust akar teremteni a bemutatott mű és nézőközönsége között. A szavak és mozdulatok életre keltésével egyszerre meggondolkoztatja nézőit, és egyben szórakozásukat is biztosítja. A színház legyen színház: események pergetése, szavak egymásutánjának biztosítása, gondolatok életre keltése. És persze zene. Nemcsak kíséretként, de a szavak és szövegek lényegében benne élő zene-lehetőségek kiszabadításaként. Szó – zene – tánc társításaként. És persze mindezek közé ötletes-játékos viccelődés-élcélődés. Mintha a valaha volt székclyfonóban lennénk.

Csak hogy most az egyszer önmagát tréfálta meg az örök mókamester. Megjelentette második verskötetét *Szélcstornában* címmel. És ennek a kötetnek ő maga tartotta meg – egykori tanítványa, mai színésze, Szabó Janó társaságában – a „sajtóbemutatóját”.

És tette ezt a maga sajátos módján. Következtesen. Ha eddig a szerzőit nem kímélte, jelen esetben saját magát sem. A műsor végeztével még most sem tudom, hogy Bucz Hunor milyen költő. Jó? Rossz? Valódi vers-összeállító? Szavak zenére meneteltetője? Bizony csak azt tudom, két órán keresztül jól szórakoztam, művészi légkörben éltem, tőlem ezalatt akár a világ is összeomolhatott volna. És embernek éreztem magamat. Szórakozó és gondolkozó embernek.

A két ember, az egykori diák és tanára egy életen át összecsiszolódott, részei lettek annak a magyar öntevékeny színészi iskolának, amelynek emblemikus figurája a hetvenedik éve felett járó Bucz Hunor. Összeszokottan beszélgettek, a gondolatmenetbe belevonva állandóan közönségüket is. És közben verseket mondtak, olyan szürrealista fajtájúakat. Mintha García Lorca sorai közül beszélnének ki, zenéjük pedig Bartók balladás dalait reprodukálná. Egyszerre a szenvedély szava szólal meg a sorok közül, majd a sorokban ott izzik valamilyen népi mondókát utánzó zeneiség, és a kettőnek összecsiszolása a létezés mulandósága ellenében megszólaló életöröm erejét

hirdeti. Íme hát a címadó vers: „Körbetáncolnak / Hósi halottak / Meg egy szál rózsa // Holt Duna ágon / Kacska úsz három / Vörös alkonyat // Tárogató szó / Nagy fülű korsó / Boldog a sóhaj”.

Ezekben a szürrealista és egyben népi ihletésű verses-zenés művekben aztán önmagát is, hallgatóit is edzi, életre kelti. Én pedig úgy érzem, mintha *Dalocska* című versének megkettőződött, „egymással felelő” világából ki se szabadulhatnék: „Házunk fölött angyal bazsalyog / Én meg a kéményben matatok / Csikó prüszköl bele a kürtbe / Feketén is kojtolok tőle // Ott messzi messze fönt volt a nap / A sötétben át láthatlak / Szurok bárányok legelésztek / S a felet gondoltam egésznek”.

Szenvedélyes életértelmezés él ezekben a versekben? Egymáshoz kapcsolódó ötletekben, felszabaduló kép-görgetegeken? Örülnék, ha így éltem volna le életemet. Ilyen szenvedéllyel, boldog elragadtatásban, miként azt Bucz Hunor a *Vágy* című versben gyöngysorként összefűzi: „Benned dobogni volna jó / Dobrokolna vélünk kiscsikó / Mandarin-éj delelőben / Kecskegidákat terelőben / A vár alatt a köd előtt / Ölelni feltámadt temetőt / Táncolni kecskegidákkal / Virágzó jonatánfa ággal / Dobrokolna vélünk kiscsikó / Hamu hullhatna hullhatna hó / Táncolnánk jonatánfa ággal / Aranyszőrű kecskegidákkal // Benned dobogni volna jó / Mandarin-éj delelőben / Kisgidákat terelőben”.

Aztán az egész tanulságaként a *Biblia* szava visszhangzik ebben a kettős játékban: „Ne félj!” – Végül Bartókra hivatkozva a hetvenéves tanár és a hatvanéves diák népdalvariációkat rögtönöz verses formában. A színházterem hangversenyteremmé hangolódik át. Varázsolás varázst követ.

Féltem, e különleges alkalom szülte szenvedély úgy elragadja őket, hogy nem tudják abbahagyni a játékot. Olyigen fel voltak ugyanis ajzva. De rájöttem: Bucz Hunor biztos kezű színházi szakember, nagyszerű rendező. Odafordul egykori diákjához, sűg valamit, mire az ifjabbik feláll, és kezdi mondani a búcsúzó szavakat.

Íme, ha önmagát idézi a porondra Hunor, akkor is mértéktartó, nagyszerű rendező. Tudta, meddig szórakoztathat, meddig biztathat az életre minket. És amikor életreményre lendülve elszabadulhatott volna, megállt. Ránk bizta életünket. Menjete, éljete.

Hallom, semmilyen támogatást nem kap a Térszínház. Pedig Páskándit, Határ Győzöt ők éltetik, ők figyelmeztetnek Hrabal igazára. Megérdemelnék, hogy továbbra is életben tartsa őket közösségünk.